for claiming that there are a number of organizational and methodological problems that reduce the effectiveness of the use of the capabilities of this expertise in criminal proceedings.

The main problematic issues that arise during the assignment of forensic molecular-genetic examination in criminal proceedings about premeditated murder at the stage of pre-trial investigation were considered. Recommendations for the purpose of this examination aimed at improving the quality of preparation of objects for expert research, defining tasks for the expert, assessing and using the results of expert studies in adducing evidence have been developed.

It was established that the effectiveness of these expertise in the investigation of homicides needs to be improved. Typical errors that lead to contamination or destruction of DNA during investigative actions, the provision of unnecessary biological objects to the expert, incorrect definition of the tasks of the expert, incorrect assessment of the probative value of the results of the examination were identified. Recommendations to address relevant problematic issues have been formulated. The need to take measures to prevent contamination during inspecting the scene and other investigative actions aimed at finding and removing traces of biological origin and obtaining biological samples is emphasized. The obligation to grant the expert the right to destroy the object of study during forensic molecular-genetic examination was noted. Recommendations for defining the tasks of the genetics expert according to his / her competence have been given. Examples of formulating questions about a person's genetic traits (DNA profile), the origin of DNA from a particular person, biological affinity, gender and biological nature of the trial are given. The principle of systematic in assessing the probative value of the conclusion of forensic molecular genetic examination was emphasized in order to avoid errors in the investigation of the killings.

Keywords: *criminal proceedings, forensic examination, forensic molecular-genetic examination, DNA analysis, pre-trial investigation, the investigation of the killings.*

УДК 343.13:004(575.2)

DOI: 10.31733/2078-3566-2019-3-180-186

Столітній А. В. ©

доктор юридичних наук, доцент
(Державне бюро розслідувань)

ЕЛЕКТРОННА СКЛАДОВА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ЗАКОНІ КИРГИЗСТАНУ

Висвітлено електронну складову в кримінальному процесуальному законодавстві Республіки Киргизстан. Розглянуто електронні процедури досудового розслідування, у тому числі на початковому етапі, який пов'язаний з внесенням відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру злочинів і проступків. Розглянуто електронні кримінальні процесуальні правореалізаційні інструменти, передбачені Кримінальним процесуальним кодексом Киргизстану, зокрема їх спеціалізовані види у формі електронних інформаційних систем: Єдиний реєстр злочинів і проступків, державний реєстр адвокатів, інформаційна автоматизована система суду; та неспеціалізовані: технічні засоби, науково-технічні засоби, аудіовізуальні, електронні й інші технічні засоби контролю. Проаналізовано фіксацію та використання доказів в електронній формі у кримінальному процесі Киргизстану; електронну форму процесуальних рішень; здійснення електронної фіксації при допиті, огляді трупа, експертизі, впізнанні особи за фотознімком, виїмці, проведенні обшуку, перевірці показань на місці, слідчому експерименті.

Ключові слова: *кримінальний процес, Киргизстан, електронний сегмент, електронні процедури, електронна комунікація, електронна фіксація, Єдиний реєстр злочинів і проступків.*

Постановка проблеми. Триваючий розвиток електронної складової кримінального процесу України обумовлює потребу його дослідження у кримінальному процесі закордонних держав, зокрема пострадянського блоку. Одним з прикладів є електронний сегмент кримінального провадження Киргизстану, що ілюструє широке застосування електронних інструментів кримінального процесу: Єдиний реєстр злочинів і проступків, державний реєстр адвокатів, інформаційна автоматизована система суду, що концептуально порівнювані з українськими: Єдиним реєстром досудових розслідувань, Єдиним

© Столітній А.В., 2019

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-2886-9379>

stoleta@ukr.net

реєстром адвокатів України, автоматизованою системою документообігу суду, відтак їх досвід може бути застосовано у вітчизняній науці та практиці.

Аналіз публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми, свідчить, що окремі питання кримінального процесу Киргизстану досліджувались вітчизняними вченими у порівнянні із законодавством України та інших держав. Водночас відсутні комплексні дослідження кримінального процесу Киргизстану, в тому числі його електронної складової, що обумовлює актуальність цієї статті.

Метою статті є висвітлення електронної складової у кримінальному процесуальному законі Киргизстану.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи кримінальний процесуальний закон Киргизстану, можна констатувати широке застосування електронних засобів та процедур, що відповідає загальним тенденціям інформатизації всіх сфер життя суспільства.

Відповідно до ст. 148 Кримінально-процесуального кодексу Киргизької Республіки від 02.02.2017 № 20 [1] (далі – КПК Киргизстану) *досудове провадження починається* з моменту внесення відомостей до Єдиного реєстру злочинів і проступків (далі – ЄРЗП). Уповноважена посадова особа органу дізнання, слідчий, прокурор невідкладно, не пізніше 24 годин з моменту отримання заяви, повідомлення про вчинений злочин або проступок, або при безпосередньому виявленні обставин, які свідчать про скоєний злочин, проступок, під час надходження виділених матеріалів кримінальних справ і справ про проступки, а також при надходженні матеріалів досудового провадження з іноземної держави зобов'язані внести відповідні відомості до ЄРЗП (ч. 1 ст. 149 КПК Киргизстану).

Згідно з ч. 1 ст. 151 КПК Киргизстану органи, що здійснюють досудове провадження, зобов'язані прийняти, зареєструвати і розглянути заяву або повідомлення про вчинений злочин і (або) скоєний проступок. Заявнику видається документ про реєстрацію прийнятої заяви або повідомлення про злочин і (або) проступок із зазначенням особи, яка прийняла заяву або повідомлення, часу її реєстрації і реєстраційного номера в ЄРЗП.

Відповідно до ч. 3 ст. 233 КПК Киргизстану дата і час повідомлення про підозру, правова кваліфікація злочину і (або) проступку, в скоєнні яких підозрюється особа, із зазначенням статті (частини статті) Кримінального кодексу або Кодексу про проступки невідкладно вносяться слідчим, уповноваженою посадовою особою органу дізнання до ЄРЗП. При цьому факт внесення відомостей щодо особи до ЄРЗП до повідомлення її про підозру згідно з положеннями цієї статті не тягне за собою будь-яких правових наслідків для цієї особи (ч. 5 ст. 233 КПК Киргизстану).

Кримінальним процесуальним законом Киргизстану передбачено спеціалізовані електронні кримінальні процесуальні правореалізаційні інструменти (далі – ЕКППІ), серед яких вже згаданий попередньо ЄРЗП, а також державний реєстр адвокатів та інформаційна автоматизована система, що здійснює розподіл справ між суддями.

Єдиний реєстр злочинів і проступків в п. 9 ч. 1 ст. 5 КПК Киргизстану визначено як електронну базу даних, в яку вносяться відомості про початок досудового провадження, процесуальні дії, рух кримінальної справи і (або) справи про проступки, заявників та учасників кримінального судочинства. Положення про ЄРЗП затверджується Урядом (ч. 1 ст. 150 КПК Киргизстану). В ЄРЗП автоматично фіксується дата внесення інформації та присвоюється номер кримінальної справи або справи про проступок (ч. 2 ст. 150 КПК Киргизстану).

Процесуальний статус ЄРЗП визначено також через закріплення в п. 8 ч. 1 ст. 5 КПК Киргизстану поняття «досудове провадження», що визначено як «кримінальне судочинство з моменту реєстрації заяви, повідомлення про злочин і (або) проступок в ЄРЗП до направлення прокурором матеріалів справи до суду для розгляду його по суті».

Державний реєстр адвокатів. Залучення уповноваженою посадовою особою органу дізнання, слідчим, судом адвоката за гарантованою державою юридичною допомогою здійснюється через державний реєстр адвокатів (ч. 4, ч. 5 ст. 51 КПК Киргизстану). За прикладом Киргизстану електронну процесуальну процедуру залучення захисника можливо реалізувати у кримінальному процесі України – за допомогою модернізації Єдиного реєстру адвокатів України, передбаченого ст. 35 КПК України.

Інформаційна автоматизована система суду. Відповідно до ч. 1 ст. 28 КПК Киргизстану склад суду для розгляду конкретної справи формується з використанням автоматизованої системи. Попередній склад колегії присяжних засідателів формується за

допомогою інформаційної автоматизованої системи із щорічного остаточного списку кандидатів у присяжні засідателі (ч. 2 ст. 360 КПК Киргизстану).

Також КПК Киргизстану визначає ряд *неспеціалізованих ЕКППІ*, зокрема: технічні засоби (ч. 1 ст. 60), науково-технічні засоби (далі – НТЗ) (п. 2 ч. 3 ст. 60, п. 2 ч. 2 ст. 63, ч. 1 ст. 96), аудіовізуальні, електронні й інші технічні засоби контролю (ч. 3 ст. 115).

Згідно з ч. 1 ст. 96 КПК Киргизстану НТЗ в процесі доказування у справі можуть бути використані органом, у провадженні якого перебуває справа, в тому числі за клопотанням захисника, а також експертом і фахівцем при виконанні ними процесуальних обов'язків. Використання НТЗ органом, у провадженні якого перебуває справа, фіксується в протоколах відповідних процесуальних дій і протоколі судового засідання із зазначенням даних НТЗ, умов і порядку їх застосування, об'єктів, до яких ці засоби були застосовані, й результатів їх використання (ч. 4 ст. 96 КПК Киргизстану). Застосування НТЗ визнається допустимим, якщо вони: 1) не суперечать нормам і принципам КПК Киргизстану; 2) науково обґрунтовані; 3) забезпечують ефективність провадження у справі; 4) безпечні для життя, здоров'я громадян, майна та навколишнього середовища (ч. 3 ст. 96 КПК Киргизстану). Також в ч. 16 ст. 184 КПК Киргизстану окремо наголошено, що методи і НТЗ отримання зразків для порівняльного дослідження повинні бути безпечні для життя і здоров'я людини.

У кримінальному процесі Киргизстану ефективно використовується *електронна форма доказів*.

Показання. Згідно з ч. 5 ст. 286 КПК Киргизстану оголошення в суді показань обвинуваченого, отриманих під час досудового провадження, а також відтворення доданих до протоколу допиту звукозапису його показань, відеозапису можуть мати місце за клопотанням сторін у разі розгляду справи за відсутності обвинуваченого. Відповідно до ч. 1 ст. 320 КПК Киргизстану оголошення в суді показань потерпілого і свідка, отриманих під час досудового провадження, а також відтворення звукозапису їх показань, відеозапису допиту допускаються за клопотанням сторін при відсутності в судовому засіданні потерпілого або свідка з причин, що виключає можливість їх явки в суд, якщо їх свідчення були депоновані відповідно до глави 26 цього Кодексу. Відтворення звукозапису показань потерпілого і свідка, відеозаписи їхніх допитів може мати місце за клопотанням сторін (ч. 4 ст. 320 КПК Киргизстану).

Речові докази. У пункті 8 ч. 2 ст. 89 КПК Киргизстану електронні носії інформації визначено одним з видів речових доказів. Вказана норма разом з ч. 3 ст. 89 КПК Киргизстану регулюють питання зберігання електронних носіїв інформації, що є речовими доказами. Відповідно до ч. 2 ст. 88 КПК Киргизстану речові докази повинні бути докладно описані в протоколах огляду, зняті на відео і (або) сфотографовані. Згідно з ч. 3 ст. 89 КПК Киргизстану після проведення слідчих дій в разі неможливості повернення вилучених у ході провадження слідчих дій електронних носіїв інформації їх законному власнику інформації, що міститься на цих носіях, копіюється за клопотанням законного власника вилучених електронних носіїв інформації або власника інформації, що міститься на них. Копіювання зазначеної інформації на інші електронні носії інформації, надані законним власником вилучених електронних носіїв інформації або володарем інформації, що міститься на них, здійснюється за участю законного власника вилучених електронних носіїв інформації або володаря такої інформації і (або) їх представників і фахівця в органі дізнання, слідства або в суді. При копіюванні інформації повинні забезпечуватися умови, що виключають можливість її втрати або зміни. Не може бути відтворено інформацію, якщо це може перешкодити розслідуванню злочину і (або) проступку. Електронні носії інформації, що містять скопійовану інформацію, передаються законному власнику вилучених електронних носіїв інформації або власнику такої інформації. Про здійснення копіювання інформації і про передачу електронних носіїв інформації, що містять скопійовану інформацію, законному власнику вилучених електронних носіїв інформації або власникові інформації, що міститься на них, складається протокол відповідно до вимог ст. 163 КПК Киргизстану.

Для інших видів речових доказів визначено вимоги щодо їх електронної фіксації. Відповідно до п. «а» ч. 1 ст. 89 КПК Киргизстану речові докази у вигляді предметів, які в силу громіздкості або інших причин не можуть зберігатися при справі, фотографуються або знімаються на відео, по можливості опечатуються і за рішенням уповноваженої посадової особи органу дізнання, слідчого передаються на зберігання в порядку, встановленому Урядом Киргизької Республіки. Гроші після виконання необхідних слідчих дій

фотографуються або знімаються на відео (ч. 7 ст. 89 КПК Киргизстану). Електронні носії інформації зберігаються в опечатаному вигляді в умовах, що виключають можливість ознайомлення сторонніх осіб з інформацією, що міститься на них, та забезпечують їх збереження і збереження зазначеної інформації (п. «а» ч. 8 ст. 89 КПК Киргизстану).

Документ. У пункті 15 ч. 1 ст. 5 КПК Киргизстану визначено поняття «електронний документ» як документ, в якому інформацію надано в електронно-цифровій формі і засвідчено за допомогою електронного цифрового підпису. За ч. 2 ст. 91 КПК Киргизстану до документів можуть належати матеріали фото-, звуко- та відеозапису, електронні документи, отримані, витребувані або представлені у порядку, передбаченому КПК Киргизстану, і визнані доказом у справі. У частині 3 ст. 91 КПК Киргизстану електронний документ визнається доказом, рівним за значенням письмовим (у значенні «паперовим» – прим. авт.) доказам і має однакову юридичну силу з документом, відтвореним на паперовому носії, відповідно до Закону Киргизької Республіки «Про електронний документ і електронний цифровий підпис». Оригінал електронного документа існує тільки на машинному носії. Всі екземпляри електронного документа, підписані електронним цифровим підписом, зафіксовані на машинному носії та ідентичні один одному, є оригіналами і мають однакову юридичну силу. Копії електронного документа створюються шляхом відтворення форми зовнішнього подання електронного документа на паперовому носії. Електронні документи, відтворені на паперовому носії, повинні містити вказівку на те, що вони є копіями відповідного електронного документа, і завірятися у порядку, встановленому законодавством для засвідчення копій документів на паперовому носії.

Висновок експерта. Визначено вимоги до застосування електронної фіксації в окремих випадках експертних досліджень. Згідно з ч. 11 ст. 172 КПК Киргизстану за наявності заяви про застосування тортур або жорстокого поводження судово-медична експертиза повинна бути призначена протягом 12 годин. При цьому огляд експертом повинен проводитися із застосуванням фотозйомки або відеозапису.

Електронна форма *процесуальних рішень* опосередковано спостерігається через електронні процесуальні документи. Відповідно до ч. 2 ст. 341 КПК Киргизстану вирок повинен бути написаний суддею від руки або виготовлений ним за допомогою технічних засобів і підписаний. Опосередковано потенційно електронна форма процесуального документа відображена через вказівку в кримінально-процесуальному законі на спосіб його виготовлення: комп'ютерний (ч. 2 ст. 163, ч. 2 ст. 298 КПК Киргизстану), електронний (включаючи аудіо-, відеофіксацію) (ч. 2 ст. 298 КПК Киргизстану), машинописний (ч. 2 ст. 298 КПК Киргизстану).

Крізь призму *протоколу слідчої дії* в КПК Казахстану врегульовано окремі питання електронної фіксації. Згідно з ч. 3 ст. 158 КПК Киргизстану при проведенні слідчих дій застосування технічних засобів і використання науково обґрунтованих способів виявлення, фіксації та вилучення слідів злочину і речових доказів є обов'язковим. Відповідно до ч. 2 ст. 163 КПК Киргизстану протокол слідчої дії може бути написаний від руки або виготовлений комп'ютерним способом. Для забезпечення повноти протоколу застосовуються стенографування, фотозйомка, звуко- і відеозапис, результати застосування яких зберігаються при справі. Згідно з ч. 4 ст. 163 КПК Киргизстану, якщо при проведенні слідчої дії застосовувалися фотографування, звуко- і відеозаписи, а також були виготовлені зліпки і відбитки слідів, склалися креслення, схеми, плани, в протоколі, крім цього, повинні бути вказані також технічні засоби, застосовані при проведенні відповідної слідчої дії, умови та порядок їх використання, об'єкти, до яких ці засоби були застосовані, і отримані результати. У протоколі повинно бути, крім того, зазначено, що перед застосуванням технічних засобів про це були повідомлені особи, які беруть участь у проведенні слідчої дії. До протоколу додаються фотографічні негативи та знімки, діапозитиви, фонограми допиту, касети відеозапису, електронні інформаційні носії, креслення, плани, схеми, зліпки та відбитки слідів, виконані при проведенні слідчої дії (ч. 8 ст. 163 КПК Киргизстану). Факт відмови від підписання протоколу слідчої дії підозрюваним, обвинуваченим, свідком або іншою особою, що беруть участь у слідчій дії, фіксується за допомогою відеозапису (ч. 1 ст. 164 КПК Киргизстану).

Кримінальний процесуальний закон Киргизстану визначає вимоги до електронної фіксації окремих слідчих дій.

При допиті підозрюваного, обвинуваченого, потерпілого або свідка за рішенням слідчого, уповноваженої посадової особи органу дізнання можуть бути застосовані звуко- і відеозапис. Звуко- і відеозапис можуть бути застосовані також на прохання підоз-

рюваного, обвинуваченого, потерпілого і свідка (ч. 1 ст. 193 КПК Киргизстану). Застосування звуко- та відеозапису (технічних засобів фіксації) є обов'язковим при допиті: 1) неповнолітніх; 2) сліпих, неписьменних, малограмотних, які не в змозі прочитати записи своїх показань в протоколі допиту; 3) осіб, допитуваних через перекладача; 4) обвинувачених у справах про особливо тяжкі злочини; 5) осіб, які потребують дослідження експертами-психіатрами; 6) при дачі свідчень підозрюваними, обвинуваченими про вчинення ними злочинів (ч. 2 ст. 193 КПК Киргизстану). Звуко- і відеозапис повинні відображати відомості всього ходу допиту. При цьому звуко- і відеозапис частини допиту, а також повторення показань, спеціально для запису даних в ході того ж допиту, не допускається (ч. 4 ст. 193 КПК Киргизстану). Після закінчення допиту звуко- і відеозапис повністю відтворюються допитуваному та після закінчення перегляду або прослуховування у допитуваного з'ясовується, чи має він доповнення до сказаного, чи засвідчує він правильність запису. Доповнення до звуко- та відеозапису показань, зроблені допитуваним, також заносяться на фонограму і відеограму, а звуко- і відеозапис закінчуються заявою допитуваного, котрі засвідчують їх правильність (ч. 5 ст. 193 КПК Киргизстану). Показання, отримані в ході допиту із застосуванням звуко- та відеозапису, заносяться до протоколу допиту, фонограми і відеограми, опечатуються і зберігаються при справі (ч. 6 ст. 193 КПК Киргизстану).

Відповідно до ч. 1 ст. 194 КПК Киргизстану під час досудового провадження допит потерпілого, свідка може бути проведений з використанням технічних засобів у режимі відеозв'язку (дистанційний допит) з викликом його в орган досудового провадження того району, на території якого він знаходиться або проживає. Під час дистанційного допиту учасники процесуальної дії у прямій трансляції безпосередньо сприймають показання допитуваної особи. Використання при дистанційному допиті технічних засобів і технологій повинно забезпечувати належну якість зображення і звуку, а також інформаційну безпеку. Учасникам допиту повинна бути забезпечена можливість задавати питання і отримувати відповіді від осіб, які беруть участь у дистанційному допиті (ч. 4 ст. 194 КПК Киргизстану). Хід і результати допиту, проведеного в режимі відеозв'язку, відображаються у протоколі, який складається слідчим, уповноваженою посадовою особою органу дізнання того району, на території якого знаходиться допитуваний, відповідно до вимог статті 163 цього Кодексу. У протоколі дистанційного допиту робиться відмітка про технічні засоби відеозапису, за допомогою яких проводиться дистанційний допит. Технічні несправності, що виникли в ході допиту, також заносяться до протоколу. Вимоги допитуваного внести в протокол доповнення і уточнення підлягають обов'язковому виконанню. Протокол після його підписання протягом 24 годин спрямовується слідчому, уповноваженій посадовій особі органу дізнання, у провадженні яких знаходиться дана справа (ч. 5 ст. 194 КПК Киргизстану).

Згідно з ч. 3 ст. 280 КПК Киргизстану обвинувачений, свідок і потерпілий можуть бути допитані судом з використанням систем відеоконференцзв'язку. Допит потерпілого (ч. 3 ст. 317 КПК Киргизстану), свідка (ч. 9 ст. 318 КПК Киргизстану) може бути проведений з використанням технічних засобів в режимі відеозв'язку (дистанційний допит) в порядку, встановленому ст. 194 КПК Киргизстану. Також відповідно до п. 5 ч. 4 ст. 54 КПК Киргизстану захисник вправі отримувати відомості, необхідні для здійснення захисту, представництва інтересів потерпілого шляхом опитування за їх згодою осіб, що імовірно володіють інформацією, яка відноситься до кримінальної справи або справи про проступок, в тому числі з використанням НТЗ.

При огляді трупа невідомі трупи підлягають обов'язковому фотографуванню, дактилоскопіюванню і вилученню зразків тканини для подальшого встановлення особи трупа (ч. 3 ст. 167 КПК Киргизстану).

Згідно з п. 6 ч. 7 ст. 170 КПК Киргизстану хід і результати **ексгумації** відображаються в протоколі, який складається з дотриманням вимог ст. 163 цього Кодексу та в якому зазначаються, окрім іншого, відмітка про проведене фотографування, проведення аудіо-, відеозйомки або інших записуючих технічних засобів. Отримані при ексгумації фотознімки, плівки або інші носії інформації додаються до протоколу (ч. 8 ст. 170 КПК Киргизстану).

Відповідно до ч. 8 ст. 203 КПК Киргизстану у разі необхідності **впізнання** може проводитися за фотознімками, матеріалами відеозапису. На відміну від КПК України КПК Киргизстану не виключає подальшу можливість пред'явлення особи для впізнання при проведенні впізнання за фотознімками, матеріалами відеозапису. Фіксація ходу

пред'явлення для впізнання проводиться з використанням технічних засобів, при цьому до протоколу долучаються фотографії осіб, речей чи трупа, які пред'являлися для впізнання, і матеріали відеозапису (ч. 3 ст. 204 КПК Киргизстану).

Обшук і виїмка проводяться з використанням фото-, відеозйомки (ч. 6 ст. 205 КПК Киргизстану). При проведенні обшуку і виїмки електронних носіїв інформації вони вилучаються за участю спеціаліста (ч. 16 ст. 205 КПК Киргизстану).

Згідно з ч. 6 ст. 209 КПК Киргизстану при *перевірці показань на місці* проводяться вимірювання, фотографування, звуко- і відеозапис.

Відповідно до ч. 7 ст. 210 КПК Киргизстану *слідчий експеримент* проводиться з обов'язковим застосуванням технічних засобів фіксації його ходу і результатів.

При проведенні *спеціальних слідчих дій* використовуються інформаційні системи, відео- і аудіозаписуючі пристрої, фотозйомка, а також інші технічні засоби (ч. 9 ст. 212. КПК Киргизстану). З метою розкриття і розслідування злочинів проводяться такі спеціальні слідчі дії (що стосуються електронного сегменту): накладення арешту на поштово-телеграфні відправлення та їх огляд і (або) виїмка; прослуховування переговорів; отримання інформації про з'єднання між абонентами і абонентськими пристроями; зняття інформації з комп'ютерів, серверів та інших пристроїв; аудіо-, відеоконтроль особи або місця (ст. 213 КПК Киргизстану).

Заходи забезпечення. Відповідно до п. 2 ч. 1 ст. 45 КПК Киргизстану підозрюваний має право при затриманні на одну результативну безкоштовну і контрольовану телефонну розмову. У постанові про затримання, окрім іншого, вказуються результати телефонної розмови затриманого (ч. 2 ст. 99 КПК Киргизстану). На вимогу уповноваженої посадової особи органу дізнання, слідчого підозрюваний може піддаватися дактилоскопіюванню, фото-, відеозйомці (п. 2 ч. 3 ст. 45 КПК Киргизстану).

Згідно з ч. 1 ст. 115 КПК Киргизстану домашній арешт полягає в обмеженнях, пов'язаних, у тому числі, з використанням інформаційно-телекомунікаційного зв'язку. З метою здійснення контролю виконання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту можуть використовуватися аудіовізуальні, електронні й інші технічні засоби контролю в установленому законом порядку (ч. 3 ст. 115 КПК Киргизстану).

Згідно з ч. 2 ст. 124 КПК Киргизстану суддя, слідчий, уповноважена посадова особа органу дізнання вправі заборонити підозрюваному, обвинуваченому, окрім іншого, вести телефонні переговори з особами, що захищаються. Також у цілях забезпечення безпеки особу за її клопотанням може бути допитано в режимі відеозв'язку зі зміною зовнішності і голосу, що виключає її впізнання (ч. 6 ст. 194 КПК Киргизстану).

Фіксування ходу *судового засідання* здійснюється за допомогою засобів аудіо- та (або) відеозапису секретарем судового засідання. Фіксація судового засідання за допомогою засобів аудіо- та (або) відеозапису не здійснюється у випадках технічно несправного обладнання, його відсутності або неможливості застосування з технічних причин. Зазначене не виключає продовження судового засідання. Секретар судового засідання в разі неможливості використання засобів аудіо- та (або) відеозапису доповідає про це суду з обов'язковим відображенням причин невикористання аудіо- і (або) відеозапису у протоколі судового засідання (ч. 1 ст. 300 КПК Киргизстану). У разі фіксування розгляду справи з використанням засобів аудіо-, відеозапису секретарем судового засідання складається короткий протокол в письмовій формі (ч. 2 ст. 300 КПК Киргизстану). Якщо в ході судового розгляду проводилися фотографування, аудіо- та (або) відеозапис допитів, то про це робиться відмітка у протоколі судового засідання. У цьому випадку матеріали фотографування, аудіо- і (або) відеозапису додаються до матеріалів справи (ч. 4 ст. 298 КПК Киргизстану). Особи, що присутні у відкритому судовому засіданні, мають право вести аудіозапис і письмовий запис, проведення фотографування, відеозапису допускається з дозволу головуєчого в судовому засіданні (ч. 5 ст. 281 КПК Киргизстану). Водночас, якщо судовий розгляд відбувається за участю присяжних засідателів, учасникам процесу та іншим особам в залі судового засідання забороняється здійснювати відеозапис і фотографування (ч. 1 ст. 388 КПК Киргизстану).

Висновок. Дослідження електронної форми фіксації кримінального провадження аналогічних з Україною правових систем, їх сильних та слабких сторін, помилок і досягнень надасть можливість використати такий досвід при впровадженні електронних технологій у вітчизняну науку та практику кримінальної процесуальної діяльності, а також провести якісне законодавче впровадження змін.

Бібліографічні посилання

1. Кыргыз Республикасынын жазык-процесстик кодекс 2017-жылдын 2-февралы № 20 (КР 2019-жылдын 15-майындагы N 62 Мыйзамынын редакциясына ылайык). Кыргыз Республикасынын укуктук маалыматтардын борборлоштурулган банкы. URL: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ky-kq/111530> (07.09.2019).

Надійшла до редакції 19.09.2019

References

1. Kirgiz Respublikasının jazık-protsesstik kodeks 2017-jıldın 2-fevralı № 20 (KR 2019-jıldın 15-mayındagı N 62 Mıyzamının redaktsiyasına ılayık) [Criminal Procedural Code of the Kyrgyz Republic February 2, 2017] Kirgiz Respublikasının ukuktuk maalımattardın borborloşturulğan bankı. URL: <http://cbd.minjust.gov.kg/act/view/ky-kq/111530> (07.09.2019) [in Kirg.].

SUMMARY

Stolitnii A.V. Electronic component in the criminal procedural law of the Republic of Kyrgyzstan. The review article concerns the electronic segment of criminal procedural legislation of the Republic of Kyrgyzstan. It deals with electronic procedures of pre-trial investigation, taking into account the initial stage, which presupposes the registration of the application and the notification of criminal infringement in the Unified register of crimes and misdeeds. The paper studies electronic criminal procedural law enforcement instruments provided by the Criminal procedural code of Kyrgyzstan, in particular, both their specialized types in the form of electronic information systems: Unified register of crimes and misdeeds, state register of lawyers, court information system; and non-specialized, such as: technical means, scientific and technical means, audiovisual, electronic and other technical means of control. The author analysed the fixation and the use of evidence in electronic form in the criminal procedure of Kyrgyzstan. Furthermore, the article establishes the possibility of the following procedures: the testimony adjudgment of either the defendant, the victim and the witness obtained during the pre-trial investigation, the reproduction of audio and video recording of the testimony supplementing the examination record; electronic media is a kind of physical evidence, the issue of storage of electronic media that is physical evidence is settled; defined the concept of "electronic document", which is recognized by proof equal in value to paper; requirements for the use of electronic fixation in specific cases of expert studies are defined. The author enquires into electronic form of procedural resolutions, which is indirectly observed through electronic procedural documents.

The author has determined the requirements concerning the realization of electronic fixation during interrogation, human corpse examination, exhumation, person identification by a photograph, caption proceeding, conducting the search, testimony verification and clarification at a place, investigatory experiment. The study proves the following: of: special investigative actions use information systems, video and audio recorders, photography, and other technical means; security measures apply restrictions related to the use of information and telecommunications, and control of pre-emptive measures in the form of house arrest by means of audiovisual, electronic and other technical means; the course of the hearing is recorded by means of audio and video recording.

Keywords: «criminal process», «Kyrgyzstan», «electronic segment», «electronic procedures», «electronic communication», «electronic record», «Unified register of crimes and misdeeds».